

SCENARIUSZ LEKCJI 10

Temat: Czym jest zadławienie i jak pomóc osobie poszkodowanej.

Cele lekcji

- ▶ wyjaśnienie, czym jest zadławienie i w jakie są jego objawy
- ▶ wyjaśnienie, do czego służy rękoczyn Heimlicha
- ▶ zapoznanie uczniów ze schematem postępowania w przypadku zadławienia

Przebieg zajęć

5 MIN I. Faza wstępna

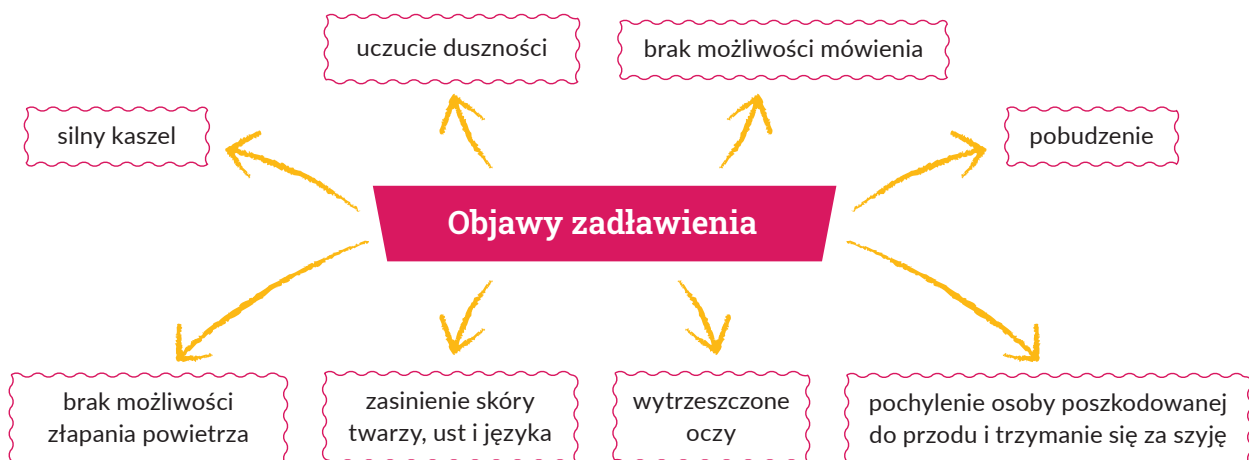
1. Nauczyciel wyświetla planszę 1 i wyjaśnia uczniom, czym jest zadławienie.

ZADŁAWIENIE

to całkowita lub częściowa niedrożność górnych dróg oddechowych, która może być spowodowana obecnością w nich ciała obcego, np. jedzenia lub drobnego przedmiotu.

- ▶ Do zadławienia najczęściej podczas jedzenia i picia. W przypadku dzieci może się to zdarzyć także podczas zabawy w wyniku połknięcia drobnego przedmiotu.
- ▶ Skutkami zadławienia mogą być niedotlenienie, a także nagłe zatrzymanie krążenia, dlatego ważne jest szybkie i skuteczne działanie.

2. Nauczyciel prosi uczniów, aby wymienili objawy zadławienia. Wybrane odpowiedzi nauczyciel zapisuje na tablicy. Następnie wyświetla planszę 2.

20 MIN**II. Faza realizacyjna**

1. Nauczyciel wyświetla planszę 3 i tłumaczy, jak udzielić pomocy osobie, która się zadławiła i jest przytomna.

Sposób postępowania w przypadku zadławienia (jeśli poszkodowany jest przytomny):

1. Oceń stan poszkodowanego (rozpoznaj zadławienie).
2. Jeśli kaszel występuje i jest efektywny – zachęcaj do kasztu.
3. Jeśli kaszel ustał lub stał się nieefektywny, należy zastosować 5 uderzeń między łopatkami. Uderzenia powinny być kierowane w stronę górnych dróg oddechowych. Po każdym uderzeniu należy sprawdzić, czy ciało obce wydostało się już na zewnątrz i czy drogi oddechowe są już drożne.
4. Jeśli uderzenia nie przyniosły efektu, należy wykonać 5 uciśnień nadbrzusza, tzw. rękoczyn Heimlicha. Aby wykonać rękoczyn Heimlicha, należy stanąć za pochylonym do przodu poszkodowanym, objąć go na wysokości brzucha, jedną dłoń zaciśniętą w pięść przyłożyć nad jego pępek, drugą dłoń położyć na pięści i wykonywać silne uciśnięcia w kierunku do siebie i ku górze.

Wykonywanie rękoczynu Heimlicha

(wykonywanie rękoczynu Heimlicha) Wojciech Wójtowicz/WSiP

5. Wykonywać naprzemiennie 5 uderzeń między łopatkami i 5 uciśnień nadbrzusza do momentu usunięcia ciała obcego lub utraty przytomności przez poszkodowanego.

- ▶ W przypadku niemowlęcia zamiast 5 uciśnień nadbrzusza wykonuje się 5 uciśnień klatki piersiowej.
- ▶ U kobiety w ciąży i osoby otyłej nie wykonuje się rękoczynu Heimlicha. Stosuje się jedynie uderzenia w okolicę międzyłopatkową.

i

2. Nauczyciel wyświetla planszę 4 i tłumaczy, jak udzielić pomocy osobie, która się zadławiła i straciła przytomność.

Sposób postępowania w przypadku zadławienia (jeśli poszkodowany stracił przytomność):

1. Wezwij pogotowie.
2. Udrożnij drogi oddechowe.
3. Wykonuj resuscytację krążeniowo-oddechową:
30 ucisków i 2 wdechy w tempie 100–120 uciśnień na minutę.
4. Prowadź RKO do momentu przybycia karetki pogotowia, powrotu oddechu u poszkodowanego lub własnego osłabnięcia.

W przypadku dziecka i niemowlęcia przed przystąpieniem do RKO należy wykonać 5 oddechów ratowniczych.

3. Nauczyciel wyświetla film: Zadławienie u osoby dorosłej

Film 1

4. Nauczyciel wyświetla film: Zadławienie – jak pomóc sobie samemu?

Film 2

5. Nauczyciel wyświetla film: Zadławienie u dziecka

Film 3

6. Nauczyciel wyświetla film: Zadławienie u niemowlęcia

Film 4

7. Uczniowie rozwiązują zadania z karty pracy do lekcji 10.

III. Faza podsumowująca

W podsumowaniu lekcji nauczyciel wraz z uczniami powtarza, czym jest zadławienie i jakie są jego objawy. Nauczyciel przypomina, w jaki sposób i w jakim celu wykonuje się rękoczyn Heimlicha.

Odpowiedzi do wybranych zadań z karty pracy

Zadanie 1.

1 – ZADŁAWIENIE, 2 – NIEMOWLĘ, 3 – ZABAWA,
4 – RESUSCYTACJA, 5 – KASZEL, 6 – HEIMLCHA,
hasło: DOBRZE

Zadanie 2.

4, 2, 1, 5, 3

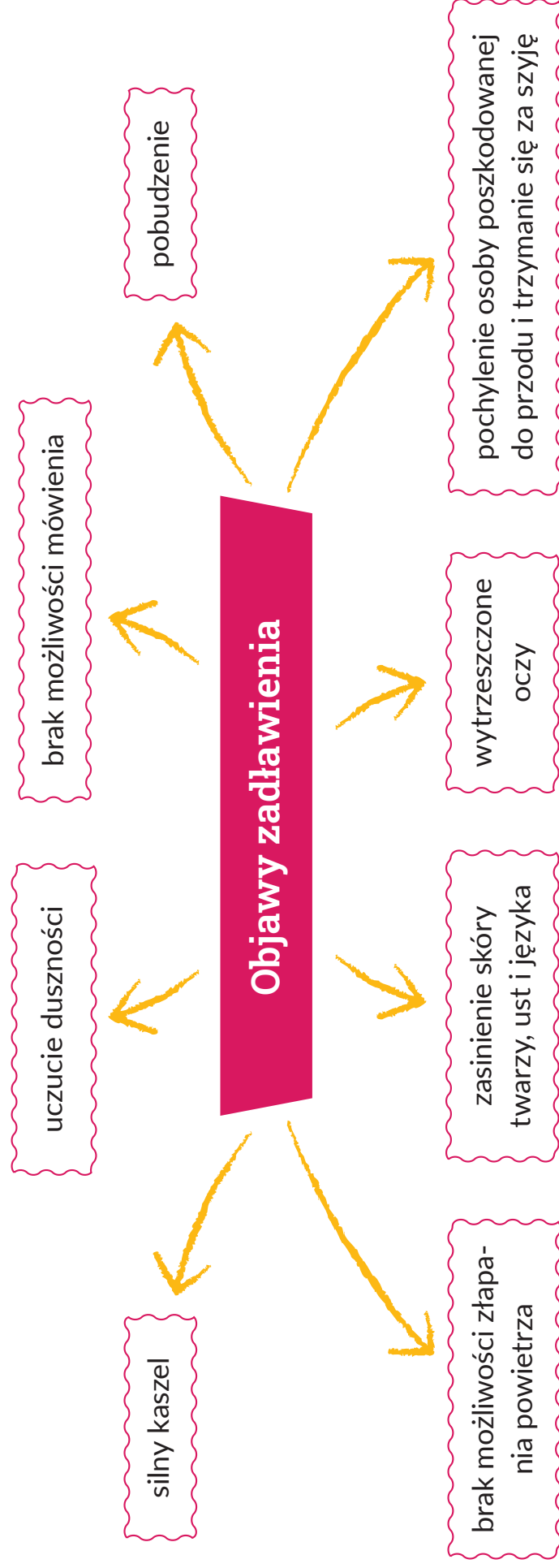
PLANSZA 1

ZADŁAWIENIE

to całkowita lub częściowa niedrożność górnych dróg oddechowych, która może być spowodowana obecnością w nich ciała obcego, np. jedzenia lub drobnego przedmiotu.

PLANSZA 2

PLANSZA 3

Sposób postępowania w przypadku zadławienia (jeśli poszkodowany jest przytomny):

1. Oceń stan poszkodowanego (rozpoznaj zadławienie).
2. Jeśli kaszel występuje i jest efektywny – zachęcaj do kasztu.
3. Jeśli kaszel ustał lub stał się nieefektywny, należy zastosować 5 uderzeń między łopatkami.
Uderzenia powinny być kierowane w stronę górnych dróg oddechowych. Po każdym uderzeniu należy sprawdzić, czy ciało obce wydostało się już na zewnątrz i czy drogi oddechowe są już drożne.
4. Jeśli uderzenia nie przyniosły efektu, należy wykonać 5 uciśnień nadbrzusza, tzw. rękoczyn Heimlicha.
Aby wykonać rękoczyn Heimlicha, należy stanąć za pochylonym do przodu poszkodowanym, objąć go na wysokości brzucha, jedną dłoń zaciśniętą w pięść przyłożyć nad jego pępkiem, drugą dłoń położyć na pięści i wykonywać silne uciśnięcia w kierunku do siebie i ku górze.
5. Wykonywać naprzemiennie 5 uderzeń między łopatkami i 5 uciśnień nadbrzusza do momentu usunięcia ciała obcego lub utraty przytomności przez poszkodowanego.

Wykonywanie rękoczynu Heimlicha

(udrażnianie dróg oddechowych) Wojciech Wójtowicz/WSiP

PLANSZA 4

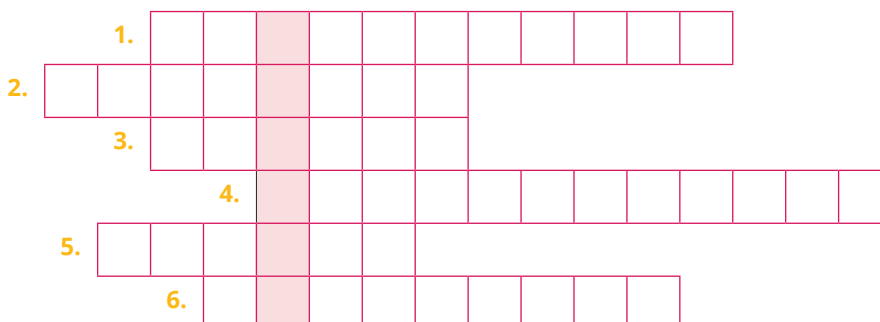
Sposób postępowania w przypadku zadławienia (jeśli poszkodowany stracił przytomność):

1. Wezwij pogotowie.
2. Udrożnij drogi oddechowe.
3. Wykonuj resuscytację krążeniowo-oddechową:
30 ucisków i 2 wdechy w tempie 100–120 uciśnień na minutę.
4. Prowadź RKO do momentu przybycia karetki pogotowia, powrotu oddechu u poszkodowanego lub własnego osłabnięcia.

KARTA PRACY DO LEKCJI 10

Zadanie 1.

Rozwiąż krzyżówkę. Litery w wyróżnionych polach utworzą hasło. Zapisz je w wyznaczonym miejscu.

1. Niedrożność górnych dróg oddechowych spowodowana dostaniem się do nich ciała obcego.
2. Osoba, u której w przypadku zadławienia zamiast 5 uciśnień nadbrzusza wykonuje się 5 uciśnień klatki piersiowej.
3. Czynność, podczas której może dojść do połknięcia drobnego przedmiotu przez dziecko.
4. Należy ją podjąć, jeśli poszkodowany jest nieprzytomny i nie oddycha.
5. Naturalny odruch, który którego celem jest oczyszczenie dróg oddechowych.
6. Rękoczyn – manewr polegający na uciskaniu nadbrzusza, stosowany przy zadławieniach.

Hasło: _____

Zadanie 2.

Uporządkuj we właściwej kolejności kroki postępowania w przypadku zadławienia, jeśli poszkodowany jest przytomny. Wpisz w wyznaczonym miejscu obok każdego punktu cyfrę od 1 do 5.

_____ Jeśli uderzenia nie przyniosły efektu, należy wykonać 5 uciśnień nadbrzusza.

_____ Jeśli kaszel występuje i jest efektywny – zachęcaj do kaszlu.

_____ Oceń stan poszkodowanego (rozpoznaj zadławienie).

_____ Wykonywać naprzemiennie 5 uderzeń między łopatkami i 5 uciśnień nadbrzusza do momentu usunięcia ciała obcego lub utraty przytomności przez poszkodowanego.

_____ Jeśli kaszel ustał lub stał się nieefektywny, należy zastosować 5 uderzeń między łopatkami.